

PDK-BAKUR

PROGRAM

Partimiz PDK-Bakur'u Yaratan Tarihi Süreç

Kürdistan, sömürgeci devletler tarafından ilhak edilmiş, sömürgeci sistemin hakim olduğu bir ülkedir. Ülkemizin kuzey parçası, II. Mahmud döneminde Osmanlı İmparatorluğu'nun başlattığı "Merkezileştirme Siyaseti" sonucunda sahip olduğu otonom statüyü kaybetmiştir. Daha sonraki dönemde ise Sykes-Picot anlaşmasıyla başlayan tarihi süreç Sevr, Lozan ve Musul sözleşmeleriyle ülkemiz Kürdistan'ın dörde bölünmesiyle sonuçlanmıştır.

Kürdistan'ın işgal ve parçalanma sürecine karşı Kurdistanlılar, güneyde Berzencî ve Barzanî hareketleri, kuzeyde Koçgiri, Azadî, Xoybun ve Dersim direnişleri ile karşı dursa da bu hareketlerin bilinen genel zaafı ve dünyadaki egemen güçlerin işgalcileri desteklemesinden dolayı işgal ve parçalanma fiili olarak kesinleşmiştir.

Sömürgeci devlet, tarihin bu döneminde ülkemizin kuzeyinde, katliamlar yapmış, yüzbinlerce insanı Kürdistan'dan koparmış, asimilasyon ve imha projeleri uygulamıştır. Özellikle 1925 tarihli "Şark Islahat Planı" ve muhtelif tarihlerde düzenlenen umum-i müfettiş (işgal valisi) raporları halkımıza karşı nasıl insanlık dışı metotların uygulandığını gözler önüne sermektedir.

KUZEY KÜRDİSTAN DEMOKRAT PARTİSİ (PDK-BAKUR) PROGRAMI

Sömürgeci devlet, yaptığı katliamların yanı sıra, dilimizi ve kıyafetlerimizi yasaklayarak, kültürümüzü kendisine mal etmeye çalışarak böylelikle halkımıza karşı uzun soluklu soykırım siyaseti yürütmüştür.

Sömürgeci devlet, bu vahşi siyasetinde başarılı olabilmek için geliştirdiği projeye Kuzey Kurdistan'ı "Fırat'ın doğusu" ve "Fırat'ın batısı" olarak ikiye ayırmış, Fırat'ın doğusunda katliam ve sürgün ağırlıklı uygulamalar yaparken öncelik verdiği Fırat'ın batısı diye isimlendirdiği alana dışarıdan yerleşimciler getirilerek, Kürdistan'ın demografik yapısı bozulmak istenmiştir, halkımızın inançsal farklılıkları Türkleştirme siyaseti için bir araç olarak kullanılmıştır.

Yakın tarihte ortaya çıkan belgelerden anlaşılacağı üzere bu politikalar 1960 cuntası tarafından da revize edilerek yürütülmüştür. Elazığ, Malatya, Maraş, Erzincan gibi şehirlerimizde ortaya çıkan faşist-sol çatışması bu planlamanın bir sonucudur. Alevi-Sünni kutuplaşması yaratılarak alevi Kürtler Türk sol örgütlerine, Sünni Kürtler ise sömürgeci sistemin uzantıları olan parti ve örgütlere kanalize edilmiştir. Her iki grup ta ulusal bilinçten uzaklaşarak önemli ölçüde Türkleşmişlerdir. Kuzeyli Kürt örgütleri, karşı hamle geliştiremeyince bu anlamda düşman, asimilasyon siyasetinde ülkemizin bu bölümünde başarılı olmuştur.

1938 Dersim direnişinden sonra Kuzey Kürdistan'da ulusal özgürlük mü-

cadelesi durmuş, işgale karşı lokal karşı koyuşlar son bulmuş ve Kürdistan örgütlülüğü adına ortada hiç bir şey kalmamıştır.

1958 yılında Ölümsüz Lider'in Güney Kürdistan'a dönüşünden ve yeni Irak anayasasında Kürtlerin bir ulus olarak tanımlanmasından sonra kuzeyde yeniden hareketlilik başlamıştır. Sömürgeci devlet, bu gelişmeleri anında görmüş önce 49'lar davası ismiyle bilinen tutuklama kampanyasını başlatmış daha sonra esasında Kürdistan örgütlülüğünü önleme amacıyla yapılan askeri darbeye yukarıda bahsettiğimiz "gizli" asimilasyon ve inkar planını yeniden devreye sokmuş ve fiziki baskının dozunu arttırmıştır.

Altmışlı yıllar, Kuzey Kurdistan halkını politik bilinç anlamında ileriye taşıyan önemli gelişmelere sahne oldu. Birincisi, halkların kendi geleceğini belirleme hakkı (self-determinasyon), BM Şartı'nın 1. ve 55. maddelerinde tanınmış , söz konusu hakkın içeriği ve nasıl kullanılacağı ise BM tarafından düzenlenen kamuoyunda ikiz sözleşmeler olarak bilinen İktisadi, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi ile Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nde açıklığa kavuşturulmuştur.Yine pratik gelişmelerden söz konusu hakkın kapsamının sürekli genişleyeceği anlaşıldı. 1946 dan 60'lı yıllara kadar uzanan dönemde Asya ve Afrika'da birçok sömürge ve manda bağımsızlaştı. İkinci olarak, o dönem bütün dünyada gençliğin öncülük ettiği bir takım hareketler başladı. Halkımız, ana düşüncesi herkes için daha fazla özgürlük olarak ifade edilen bu dalgadan olumlu anlamda

KUZEY KÜRDİSTAN DEMOKRAT PARTİSİ (PDK-BAKUR) PROGRAMI

etkilendi. Üçüncü ve en önemli gelişme ise ölümsüz Mustafa Barzani'nin Güney Kurdistan'a dönmesinden kısa bir süre sonra, işgalci ve ırkçı Arap yönetiminin Kürdistanlılara verdiği sözleri yerine getirmeyerek işgali devam etme yönünde tavır aldıklarının anlaşılmasıyla PDK önderliğinde (Kürdistan Demokrat Partisi) "Eylül Devrimi"nin başlaması olmuştur.

Bu gelişmeler kahraman liderimiz Said Elçi'nin Kuzey Kurdistan'ın pratik ihtiyaç duyduğu devrimci-milliyetçi partiyi kurma çalışmalarına başlaması için gerekli zemini yaratmıştır. Kuzey Kürdistan'ın ilk partisi olan partimiz PDKT ismiyle beş kurucumuz tarafından 1965 yılında ülkemizin müstakbel başkenti Diyarbakir'de kuruldu. PDKT, zaman ve mekan bağlamında oldukça ilerici bir programa sahipti ve ülkemizin kuzey parçasını özgürleştirerek iktidar olmayı amaçlamaktaydı.

Partimiz, 1991 yılında gerçekleştirdiği 4.Kongre'de ismini PDK, 1992 yılındaki 5. Kongrede PDK-Hevgirtin'i, 1994 yılındaki 6. Kongrede ise bugün yasal olarak kurduğumuz partimize ismini veren Kuzey Kürdistan Demokrat Partisi (PDK-Bakur) olarak değiştirmiştir. Bu bağlamda partimiz 1965 yılında kurulan T-KDP'nin meşru devamıdır.

Kürdistan Halkının Durumu

Ülkeleri özgür olmayan Kürdistan halkı, siyasi, iktisadi, sosyolojik ve psikolojik anlamda yıkık haldedir. Kürdistan'da sömürge ekonomisinin uygulandığına dair tüm veriler mevcuttur. Kuzey Kürdistan'dan sömürgecinin ülkesine emek, hammadde, enerji ve sermaye transferi yapılmakta, Kürdistan halkı ülkelerinin yeraltı ve yer üstü zenginliklerinden yararlanamamaktadır. Bunun yanında sömürge ekonomisinin kurallarının uygulanması, Kürdistanlıların can güvenliğini tehlikeye atmaktadır. Örnek vermek gerekirse, her yıl milyonlarca her yaşta Kürdistanlı sömürgecinin ülkesine insani yaşam koşullarını sağlayamayacak komik ücretler karşılığında tarım alanlarında çalışmak üzere kamyon kasalarında yolculuk yapmakta ve trafik kazalarında yaşamlarını yitirmektedir. Sömürgeci tarafından ucuz iş gücü olarak sömürgecinin metropollerinde inşaat işçisi olarak çalıştırılan Kürdistanlılar kendi aralarında Kürtçe konuştukları için linçe maruz kalmakta ve yaşamlarını yitirmektedirler. Yine bir başka örneğe göre, Silopi şehrinde sömürgeci tarafından kurulmuş olan ve insan sağlığını tehlikeye sokan termik santral Kürdistan halkının enerji ihtiyacını değil Antalya'daki beş yıldızlı otellerin enerji ihtiyacını karşılamaktadır.

Yapılan araştırmalara göre, ilhak edilmiş sömürge statüsüne sahip, sö-

KUZEY KÜRDİSTAN DEMOKRAT PARTİSİ (PDK-BAKUR) PROGRAMI

mürge ekonomisinin hakim olduğu Kuzey Kürdistan'da halkımızın Türk halkına göre, çok daha yoksul olduğu, eğitim ve sağlık harcamalarından çok daha az yararlandığı görülmektedir. Sömürgeci devletin resmî kurumu tarafından yapılan araştırmalarda il ortalaması verilerine göre, kişi başına düşen gelir baz alındığında Kürdistan'ın yirmi bir ili en yoksul illerdir.

Sömürgeci devlet, tarafından PKK ile yürüttüğü çatışma bahane edilerek Kuzey Kürdistan'ın doğa dengesinde ciddi tahribatlar yaratılmıştır. Kendi ülkesinde ağaçlandırma kampanyaları yürüten sömürgeci, ülkemizde tek bir ağaç bırakmamaya yeminli görülmektedir. Dağlarımızdaki ormanlar askeri güçler marifetiyle sistematik biçimde yakılmakta yok edilmektedir. Böylece Kürdistan'daki doğal yaşam yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakılmıştır.

Kürtçenin Dimilki Lehçesi BM tarafından yok olmak üzere olan diller sınıfına sokulmuştur. Kürtçenin Kurmanci ve Dımilki lehçeleri eğitim dili olarak kullanılmamakta, hatta bir kandırma aracı olarak açılmasına izin verilen kürtçe özel okullar kapatılmaktadır. Bütün bu veriler göstermektedir ki sömürgeci, Kürtçe dilini, Kürdistanlıların yaşamından çıkartarak halkımızı asimile etmek istemektedir.

Sömürgeci, Diyanet İşleri Başkanlığı marifetiyle, Kürdistanlıların din ve inanç özgürlüğüne doğrudan müdahale etmektedir. Halkımızın en yaygın inançları olan Kürdistan Aleviliği ve Şafilik yerine Türk Alevi inancı ve Hane-

filik dayatılmaktadır. Böylece Kürdistanlıların inancına doğrudan müdahale edilerek asimilasyon hızlandırılmak istenmektedir.

Kürdistanlı kadınlar, sosyal ve çalışma yaşamında alanında çok az yer bulabilmektedir. Bu durum sömürge ekonomisinin doğal sonucudur. Bunun yerine kadınlarımız üzerinden geleneksel Kürdistan yaşamı parçalanarak yerine ucube bir yaşam tarzı yerleştirilmek istenmektedir.

İlhak edilmiş sömürge statüsünün yarattığı bu olumsuzluklar ancak Kürdistanlıların özgürleşerek kendi devletlerini kurmalarıyla aşılabilir.

Partimizin İlkeleri

Partimiz, Ehmedê Xanî, Ubeydullah Nehrî ve Ölümsüz Mistefa Barzanî'nin ürettiği siyasi düşüncenin ve Kürdistan özgürlük mücadelesi tarihinin mirasçısıdır.

Partimiz, parti programına bağlı kalmak şartıyla bütün düşünce, etnisite, din, mezhep, sınıf ve katmanlardan bütün Kürdistanlıları örgütlemeyi önüne amaç olarak koyan milliyetçi-devrimci bir partidir.

PDK-Bakur bir kitle partisidir. Milliyetçi ideolojiyi benimseyen siyasi bir hareket misyon ve/veya kadro partisi olamaz. Çünkü ulusal kurtuluş mücadelesi veren milliyetçi partilerin birinci hedefi toplumu sunduğu projenin etrafında toplayarak kurtuluşa giden yolda top yekün yürümesini sağlamaktır. Burada belirleyici olan boyunduruktan kurtulmaya olan inanç ve bu inancın gerçekleşmesi için geliştirilen siyasi projeye olan bağlılıktır.

PDK-Bakur, iç işleyişinde demokratik ilkeleri, çoğulculuğu ve disiplini esas alır

Partimiz, etnisiteye dayalı bir milliyetçilik anlayışını reddeder, coğrafyaya (ülkeye) dayalı milliyetçiliği esas alır. Partimizin milliyetçilik kavrayışı, hal-

kımızın kendi sınırları üzerinde iktidar olmasını sağlama yani devletleşme projesine dayanmaktadır.

Partimizde çeşitli siyasi görüşlerden bireyler kendilerine yer bulabilir fakat bu durum kesinlikle parti çizgisine zarar veremez. Hiç kimse siyasi görüşünü Kürdistan milliyetçiliğinin önüne koyamaz.

Kürdistan, yalnızca Kürtlerin değil ülkemizde yaşayan tüm Kürdistanlıların vatanıdır. Kürdistanlılar din ve dil konusunda homojen bir yapıya sahip değildir. Ülkemizde bütün dinler, mezhepler, diller ve lehçeler varlığını korumalı ve geliştirmelidir. Kürdistanî olan partimiz ülkemizi özgürleştirme mücadelesi sırasında bütün gurupları mücadeleye katmak için çaba sarfeder ve özgürleşmeden sonra farklı dinsel ve kültürel özelliklerimizin ilerleme kaydetmesi için çalışır.

Partimizi tanımayan bazı çevrelerin, partimizi muhafazakar olarak nitelendirdikleri görülmektedir. Böyle bir nitelendirmenin ana nedeni bütün ulusalözgürlük mücadelesi veren halkların ve onların milliyetçi partilerinin geleneksel değerlerini dilin, dinin ve diğer kültürel miraslarının korunması yönünde gösterdiği hassasiyettir. Bu davranış tarzı milliyetçi projenin gereğidir yoksa kültürel yaşam tarzımızı sömürgecinin yağmasına açık hale getiren bir anlayışın kendisini milliyetçi olarak nitelendirmesi mümkün olmazdı. Bu yanlışlığa düşen kimseler, kültürel muhafazakarlık ile siyasi muhafazakarlı-

KUZEY KÜRDİSTAN DEMOKRAT PARTİSİ (PDK-BAKUR) PROGRAMI

ği birbirine karıştırmaktadır. PDK-Bakur siyasi anlamda devrimcidir. Çünkü kendi kültürel yapısını koruyarak sömürgecinin dayattığı yok oluşu reddetmekte, siyasi statükoyu yıkarak Kürdistanlıların ülkelerinde iktidar olmasını hedeflemektedir.

Partimiz, çağdaş dünyanın kabul ettiği, insanlık tarihinin birikimi olan evrensel hukukun, insan hakları ilkelerinin, demokrasi kültürünün ve azınlık haklarının egemen olmasının savunucusudur. Çok sesli, çok renkli toplumsal ve siyasal çoğulcuğuluğu esas alır. Bu çerçevede bizim için farklı düşünce ve görüşteki Kürdistanlıları ve örgütlerine karşı düşmanlık kabul edilemez bir tabudur. Siyasi egemenlik için kardeş kavgası (birakujî) PDK-Bakur açısında bir intihar ve ülkemizin yıkımıdır.

Partimiz, ideolojik lider olarak kabul ettiği Mistefa Barzanî'nin devrimci pratiğini, eylem tarzı olarak benimsemiştir.

Partimizin Amacı

Kürdistanlılar, bütün uluslar gibi ulusal düzeyde örgütlenme yani bağımsız devlet sahibi olma hakkına sahiptir. Sömürgeci devlet, halkımızın hukuki hakkı olan devletleşmenin önünü kesmek için inkar ve imha politikasının yanı sıra kendisini Kürdistanlı diye niteleyen bazı hareketleri kullanmak dahil, türlü aracıdevreye sokmuş ve böylece halkımızın özgürleşme umutlarını sonlandırmak istemiştir. İşte partimiz, sömürgeci tarafından dayatılan yenilgi psikolojisi ve umutsuzluğu dağıtacak, özgürlük umudunu dalga dalga örgütleyecektir.

Sömürgeci devlet, ülkemizi bütün zenginliklerini sömürmekte Kürdistan'dan kendi merkezine, emek, hammadde, enerji ve sermaye transferi yapmaktadır. Partimiz, sömürge ilişkilerini çözerek Kürdistanlıların ülkelerindeki iktidarında hem ekonomik hemde zihinsel üretiminin sağlıklı, verimlile özgür olmasını sağlayacaktır. Böylelikle toplumsal dönüşüm ve toplumsal ilerleme gerçekleştirilecektir. Sömürgecinin Kürdistan'da varlığının devamını savunan çözümler statükocu ve karşı devrimcidir. Çünkü ilhak edilmiş sömürge statüsünün devamı, toplumsal ilerlemenin ve özgürleşmenin önündeki engeldir. Ülkemiz Kuzey Kürdistan özgürleştikten sonra partimiz, "Kurtuluş Kongresini" toplayarak yürüteceği ekonomik programı belirleye-

KUZEY KÜRDİSTAN DEMOKRAT PARTİSİ (PDK-BAKUR) PROGRAMI

cektir. İfade etmek gerekir ki bu program her durumda partimizin emekten yana tavır almasını sağlayacaktır.

Batıda milliyetçilik, modernizmle ortaya çıkmıştır. Feodal üretim tarzında devlet meşruiyet kaynağını tanrı ve onun temsilcisi kraldan alırken, kapitalist üretim tarzında devletin meşruiyet kaynağı ulustur. Ulus-devlet modeli, sayesinde Avrupa'da imparatorluk ve krallıklar tasfiye edildikten sonra halklar, belli çatışmalardan sonra kendi ulus devletlerinin sınırlarını kolayca belirleyebilmişlerdir. Emperyalizmin ilk evrelerinde sömürgeleştirilen ülkelere, ikinci dünya savaşından sonra Self- Determinasyon hakkı formülüyle ulus-devlet olma yolu açılmıştır. Kendi geleceğini belirleme hakkı BM Şartı ve daha sonra BM tarafından düzenlenen sözleşmelerde düzenlenmiştir. Özellikle yetmişli yıllardan itibaren self-determinasyon hakkı yalnızca sömürge ve manda statüsünde olmayan halklar tarafında da kullanılabilir hale geldi. Örneğin Doğu Timor, Eritre, Kosova gibi ülkelerin halkları bu yolla devletleşti. Güney Osetya, Batı Sahra gibi ülke halklarının bu hakkı tescil edilmiş ve bu yolla devletleşmeleri beklenmektedir. Ayrıca Quebec ve İskoçya gibi ülkelerin halkları bu hakkı kullanmış ama kendi tercihlerinden dolayı devletleşmemişlerdir. Bu hakkın kapsamı oldukça genişlemiştir. Kuzey Kürdistan'ın bağımsızlaşmasının hukuki dayanağı bu hakkı kullanmak olacaktır.

tır. Uluslararası hukuk doktrinine göre bu hakkın kullanılması için aranan şartlar; (1) sınırları belirli bir ülkede, (2) çoğunluk olarak yaşayıp söz konusu ülkeyle tarihi ve psikolojik bağı olan bir halkın (3) Self-Determinasyon iradesini ilan etmesidir. Söz konusu hakkın kullanılabilmesi için gerekli ilk iki şart mevcuttur. Son şart ise mevcut değildir.

Halkımızın iradesini örgütleyip beyan edilmesini sağlamak partimizin görevidir. Partimiz, Kürdistanlıların kendi kaderleriyle ilgili yapacağı oylamanın sonucuna saygı duyacaktır ama milliyetçi-devrimci çizgisi gereği uluslararası camianın gözetiminde yani meşru ortamda gerçekleşecek olan plebisit sürecinde bağımsızlıktan yana tavır alır ve bu yönde kampanya yürütür.

